Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (Judecător Bolocan E)
Dosarul nr. 3a-389/25
2-24037879-02-3a-07022025

D E C I Z I E

10 iunie 2026 mun. Chişinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ
al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componenţa:
Preşedintelui completului, judecătorul Sîrbu Victoria
Judecătorilor Cașcaval Andrei și Bagrin Lucia
Grefier Jumiga Tamara

examinând în ședință publică, cererea de apel depusă de Trofim Cristina împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 29 octombrie 2024, în cauza de **contencios administrativ** înaintată de Trofim Cristina către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, persoană terță Trofim Mihai-Marius, cu privire la anularea actului administrativ și anume, anularea pct. 2.2 și pct. 2.3 din decizia Comisiei pentru protecția copilului în cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru nr. ***** din 20 martie 2024, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, –

acțiunea în contencios administrativ înaintată de Trofim Mihai-Marius către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru mun. Chișinău, terț Trofim Cristina, privind anularea în parte a deciziei nr. ***** din 20 martie 2024 și obligarea autorității publice pârâte să emită act administrativ individual favorabil, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

A C O N S T A T A T :

Obiectul și temeiurile acțiunii deduse judecății:

La 5 aprilie 2024, Trofim Cristina a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Direcției Generale pentru Protecția Drepturilor Copilului a Consiliului municipal Chișinău,persoană terță, Trofim Mihai-Marius prin care a solicitat-anularea actului administrativ și anume, anularea pct. 2.2 și pct. 2.3 din decizia Comisiei pentru protecția copilului în cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru nr. ***** din 20 martie 2024 ca ilegale, precum și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 4-10)

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, în baza hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 martie 2022, a fost desfăcută căsătoria dintre Trofim Cristina și Trofim Mihai-Marius, domiciliul copilului minor, *****, fiind stabilit cu

mama. Această hotărâre a devenit definitivă și irevocabilă prin necontestare, în temeiul deciziei Curții de Apel Chișinău din 3 noiembrie 2022.

A menționat că, prin decizia Consiliului pentru protecția drepturilor copilului nr. 5 din 20 iunie 2023, s-a aprobat programul de întrevederi dintre tatăl Trofim Mihai-Marius și fiica sa, ***** (născută la *****), care prevedea întâlniri în prima și a treia săptămână din lună, sâmbăta și duminica, între orele 10:00 și 19:00, în prezența mamei Trofim Cristina. Măsura a fost dispusă pentru o perioadă determinată, până la 31 decembrie 2023, cu posibilitatea revizuirii acesteia la cererea uneia sau a ambelor părți, având ca prioritate interesul superior al copilului.

Concomitent, partea reclamantă a susținut că nu a creat niciodată impedimente fostului soț sau părinților acestuia în realizarea întrevederilor cu copilul. Cu toate acestea, la 20 martie 2024, ora 13:30, s-a desfășurat ședința Comisiei pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru, având ca obiect cererea tatălui Trofim Mihai-Marius privind stabilirea unui nou program de întrevederi.

A notat că, prin cererea depusă, Trofim Mihai-Marius a solicitat reexaminarea avizului-concluzie referitor la graficul de întrevederi cu fiica minoră, ***** (născută la *****), program stabilit anterior prin procesul-verbal nr. 05 din 20 iunie 2023 și valabil până la 31 decembrie 2023. Acesta a propus aprobarea unui nou grafic, după cum urmează: a) 2 zile pe săptămână: sâmbăta și duminica; b) în vacanța de iarnă - de la 27 decembrie până la 5 ianuarie, la domiciliul tatălui; c) în vacanța de vară – de la 15 iulie până la 15 august, la domiciliul tatălui.

Partea reclamantă a indicat că, examinarea cererii a avut loc inclusiv în prezența părinților lui Trofim Mihai-Marius, care la fel au depus cerere de stabilire a graficului de întrevederi.

A relevat că nu a creat niciun impediment de a vedea sau de a comunica cu copilul nici fostului soț și nici părinților acestuia, fapte pe care le-a adus și la cunoștința pârâtului.

A opinat că, prin decizia nr. ***** din 20 martie 2024 privind stabilirea programului de întrevederi cu copilul minor, Comisia pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului s. Centru și-a depășit competența, încălcând flagrant drepturile sale și interesele minorei, *****, fapt ce va genera inevitabil consecințe grave de ordin psihologic și fizic.

A specificat că, în cadrul ședinței Comisiei pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului s. Centru din 20 martie 2024, relațiile și discuțiile dintre Trofim Cristina, Trofim Mihai-Marius și părinții acestuia au fost extrem de tensionate. În timp ce Comisia pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului s. Centru se afla în deliberare, în holul Direcției (chiar lângă ușa sălii), s-a iscat un conflict între toate persoanele implicate. Angajații Direcției pentru protecția drepturilor copilului s. Centru au intervenit pentru a calma spiritele, însă fără rezultat. Întregul incident a fost auzit de membrii Comisiei pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru aflați în deliberare.

Cu toate acestea, Comisia pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru a emis decizia contestată, prin care a aprobat: la pct. 2.2 întrevederile copilului cu tatăl vor avea loc în prima săptămână din lună, de sâmbătă de la ora 10:00 până duminică la ora 14:00, în prezența mamei, la pct. 2.3 întrevederile copilului cu tatăl vor avea loc în a treia săptămână din lună, de sâmbătă de la ora 10:00 până duminică la ora 14:00, în lipsa mamei.

A afirmat că, în opinia ei scopul emiterii deciziei contrar cerințelor din cererea lui Trofim Mihai-Marius, a fost crearea de situații mai tensionate, care vor duce și mai tare la agravarea situației și crearea de conflicte.

Partea reclamantă a precizat că, după pronunțarea deciziei contestate a solicitat Președintei Comisiei clarificări privind punerea în aplicare a intervalului stabilit de sâmbătă, de la ora 10:00, până duminică ora 14:00, iar răspunsul a fost că urmează să petreacă nopțile cu fostul soț, după cum le-a petrecut în timpul căsătoriei. Consideră o astfel de cerință ca fiind de neacceptat, iar decizia comisiei ca fiind nelegală, întrucât îi încalcă flagrant dreptul la viață privată și dreptul la un climat psihologic normal.

Totodată, a consemnat că, a prezentat Comisiei convorbirile de pe rețelele sociale, unde Trofim Mihai-Marius menționează că își pune capăt zilelor dacă nu se întoarce la el, a prezentat și sentința Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni din 16 noiembrie 2022 prin care Trofim Mihai-Marius a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 311 alin. (2) lit. a) și art. 312 alin. (2) lit. a) Cod Penal, precum și pozele unde își permite să doarmă cu pielea goală în odaie cu fiica.

La fel, a atenționat Comisia că este imposibil să fie lăsat copilul cu tatăl său în lipsa mamei, deoarece este periculos, nu cunoaște ce mănâncă copilul, când trebuie să mănânce, de câte ori pe zi, când trebuie să facă amiaza, la ce oră se culcă seara, nu cunoaște cum să spele copilul și nici ce îi place copilului să facă etc. De câte ori a fost lăsat cu copilul, a adormit, copilul fiind lăsat fără supraveghere. A fost și este în stare să se automutileze, să creeze situații de conflict, precum și există riscul să fie răpit copilul și dus în afara țării și anume în România, odată ce dosarul intentat la cererea lui Trofim Mihai-Marius la Tribunalul Constanța, România, privind desfacerea căsătoriei și stabilirea copilului la domiciliul tatălui este suspendat până la ziua de azi, putând fi reluat oricând.

A relatat că, la 6 februarie 2022, Trofim Mihai-Marius, aflându-se la ea (Trofim Cristina) acasă, a încercat să se sinucidă, dorind să sară de la etajul 2, pe urmă s-a închis în baie și dorea să își taie venele.

A menționat că, din cauza conflictelor apărute între ea (Trofim Cristina), Trofim Mihai-Marius și părinții acestuia, care au dat-o afară din casa lor, s-a ajuns la desfacerea căsătoriei, copilul fiind mereu martor la scandaluri, fapt ce îl afectează psihologic. Chiar la 20 martie 2024, după ședința Comisiei, după ora 17:30, Trofim Mihai-Marius și părinții săi au văzut copilul, după care s-a iscat un scandal din partea lor, nu s-au sfiit nici de prezența copilului, orgoliile și punctele lor de vedere depășind interesele și prezența copilului.

În drept, reclamanta și-a întemeiat acțiunea conform prevederilor art. 28, 50, 54 din Constituția Republicii Moldova, art. 52 alin. (1), 53, 572, 60, 61, 62, 64 din Codul familiei, precum și prevederile Codului administrativ.

În final, reclamanta, Trofim Cristina a solicitat anularea pct. 2.2 și pct. 2.3 din decizia Comisiei pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru nr. ***** din 20 martie 2024, compensarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată suportate în acest proces.

La 16 aprilie 2024, Trofim Mihai-Marius, prin intermediul avocatului Pascal Veronica, **s-a adresat instanței de judecată cu acțiune în contencios administrativ** către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru mun. Chișinău, terț Trofim Cristina prin care a solicitat obligarea Direcției Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului s. Centru mun. Chișinău să adopte avizul-concluzie privind graficul de întrevedere cu fiica minoră *****, născută la ***** până la vârsta de 14 ani, aprobarea întrevederilor cu copilul 2 zile pe săptămână de la ora 10.00 și până duminică la ora 14.00, în vacanța de iarnă de la 27 decembrie până la 5 ianuarie la domiciliul tatălui, în vacanța de vară de la 15 iulie până la 15 august la domiciliul tatălui, precum și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 1-5)

În motivarea acțiunii Trofim Mihai-Marius a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău din 10 martie 2022, devenită irevocabilă în baza deciziei Curții de Apel Chișinău din 3 noiembrie 2022, căsătoria dintre părți a fost desfăcută, iar domiciliul copilului minor a fost stabilit cu mama.

A menționat că, deoarece mama Trofim Cristina a creat impedimente și a limitat timpul întâlnirilor cu fiica, impunând o supraveghere permanentă, a depus o cerere pentru aprobarea unui grafic stabil de întrevederi. Examinând cererea, Comisia pentru Protecția Copilului din cadrul DGPDC sectorul Centru a decis la pct. 2.1 ca întrevederile copilului cu tata să aibă loc în fiecare zi de miercuri în intervalul dc timp 19.00-19.30 pe rețelele de socializare. Conform pct. 2.2 comisia a decis ca întrevederile copilului cu tata vor avea loc în I-a săptămână din luna sâmbăta de la ora 10.00 până duminica de la ora 14.00, în prezența mamei, iar la pct. 2.3 comisia a stabilit ca întrevederile copilului cu tata să aibă loc în III-a săptămână din luna sâmbăta de la ora 10.00 până duminica de la ora 14.00, în lipsa mamei... Graficul s-a stabilit până la 1 iunie 2024.

A specificat că este parțial în dezacord cu această decizie, deoarece graficul stabilit îngrădește dreptul tatălui la comunicarea directă cu copilul, comisia limitând comunicarea copilului și pe rețelele de socializare, nu a stabilii nici un drept al tatălui de a petrece vacanțe minime cu copilul.

A precizat că, deoarece locuiește în Constanța, România, deplasarea în Republica Moldova necesită timp considerabil, iar timpii de așteptare de la frontieră, alături de orarul zilnic al minorului (alimentație, somn, activități), reduc semnificativ timpul efectiv petrecut cu copilul. Această situație îi limitează posibilitatea de a se implica în educarea și socializarea cu fiica sa.

Trofim Mihai-Marius a notat că, din timpul scurt petrecut cu copilul se atestă un atașament puternic a fetiței față de tatăl său, dorința ultimei de a petrece mai mult timp, iar rezultatul este un beneficiu pentru copil, copilul manifestând de fiecare dată fericire.

Totodată, a relevat că privind limitări ale comunicării copilului cu bunicii pe linia paternă, ceea ce impune repetat necesitatea de acordare a unui termen mai îndelungat, iar varianta optima este ca copilul să petreacă vacanțele împreună cu tatăl și bunicii, astfel nu va fi influențat procesul educațional preșcolar și școlar.

A remarcat că, deși în demersul înaintat s-a solicitat expres aprobarea întrevederilor cu copilul după următorul grafic: a) 2 zile pe săptămâna: sâmbăta și duminica; b) în vacanța de iama - de la 27 decembrie pana la 5 ianuarie, la domiciliul tatălui; c) în vacanța de vară - de la 15 iulie până la 15 august, la domiciliul tatălui, aceste cerințe nu se regăsesc în decizie și nici în motivare.

Mai mult, Comisia a adoptat un grafic provizoriu, pe un termen de 3 luni, dar în calitate de organ executiv al autorității tutelare în municipiul Chișinău, cu obligația de monitorizare a și controlul respectării principiilor și normelor stabilite prin Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 408-XII din 12.12.1990, precum și prin celelalte convenții internaționale, precum și a Codului Familiei, Comisia nu a adoptat un act administrativ favorabil.

A remarcat asupra faptului că, art. 76 alin. (2) Codul familiei, obligă părinții, după separare, să asigure copilului un nivel de trai apropiat celui existent până la separare și să participe în egala măsură la educația și creșterea acestuia.

Conform art. 9 al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței lor, cu excepția situației în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare și în conformitate cu legile și procedurile aplicabile, că această separare este necesară, în interesul superior al copilului. Separarea copilului de unul dintre părinți este o problemă deosebit de complicată, multe aspectuală, cu multiple repercusiuni și influențe psihologice, sociale, juridice.

Astfel, în toate situațiile care implică separarea părinților, interesul superior al copilului rămâne principiul fundamental ce trebuie să ghideze orice decizie.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin (1) din Convenția ONU internațională cu privire la protecția drepturilor de situații, copilului în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie ca sunt luate de instituții publice sau private de ocrotiri sociale, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie sa fie luate in considerare cu prioritate.

De asemenea, potrivit art. 18 alin. (1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Prin urmare, reglementările numite arată, că ambii părinți au datoria egală de a participa la educația, creșterea și întreținerea copilului minor, indiferent dacă locuiesc împreună sau separat.

A solicitat reclamantul, Trofim Mihai-Mariu: obligarea Direcției Generale pentru Protecția Copilului s. Centru a Primăriei mun. Chișinău să adopte avizul-concluzie privind graficul de întrevedere cu fiica minoră, *****, născută la *****, până la vârsta de 14 ani, aprobând întrevederea cu copilul: 2 zile pe săptămâna: sâmbăta de la ora 10.00 și până duminica de la ora 14.00, în vacanța de iarna - de la 27 decembrie pana la 5 ianuarie la domiciliul tatălui, în vacanța de vară de la 15 iulie până la 15 august la domiciliul tatălui, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, nr.3-2022/2024 din 16 septembrie 2024, s-a dispus **conexarea cauzei de contencios administrativ** intentate la acțiunea în contencios administrativ **înaintată de Trofim Mihai-Marius** către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru mun. Chișinău, terț Trofim Cristina privind anularea în parte a deciziei nr. ***** din 20 martie 2024 și alte pretenții subsecvente, dosarul nr. 3-2351/2024 (PIGD 2-24042094- 12-3-16042024) **cu cauza de contencios administrativ** intentată la acțiunea în contencios administrativ **înaintată de Trofim Cristina** către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, persoană terță Trofim Mihai-Marius cu privire la anularea pct. 2.2 și pct. 2.3 din decizia Comisiei pentru protecția copilului în cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru nr. ***** din 20 martie 2024 și alte pretenții subsecvente, într-o procedură unică - dosar nr. 3-2022/2024 (PIGD nr. 2-24037879-12-3-05042024). (f.d. 121-123, Vol. I)

Obiecțiile pârâtului:

Prin referința nr. 159/24 depusă la 31 mai 2024, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău a solicitat emiterea deciziei reieșind exclusiv din interesul superior al copilului. În motivarea referinței autoritatea tutelară a indicat că, în temeiul adresării tatălui, Trofim Mihai-Marius privind reexaminarea programului de întrevedere cu copilul *****, născută la *****, stabilit de către Consiliul pentru protecția drepturilor copilului Primăria Codru în baza procesului verbal nr. 05 din 20 iunie 2023, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, cererea a fost înregistrată și inițiată procedura administrativă, cu anunțarea părților în acest sens.

La 20 martie 2024 a fost organizată ședința Comisiei pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului s. Centru cu invitarea prealabilă a ambilor părinți, iar conform art. 52, 58, 60, 64 ale Codului Familiei, art. 3, 5 ale Legii nr. 140 din 14 iunie 2013 și Regulamentului de activitate al Comisiei pentru protecția copilului, aprobat prin ordinul șefului DMPDC nr. 16 din 21 februarie 2019, la 20 martie 2024 a fost examinată cererea tatălui, Trofim Mihai-Marius în cadrul ședinței Comisiei pentru protecția drepturilor copilului a sectorului Centru cu prezența ambilor părinți.

Autoritatea tutelară susține că, până la emiterea deciziei, cazul a fost examinat multiaspectual de către membrii Comisiei pentru protecția drepturilor copilului: au fost

audiați ambii părinți pe marginea relațiilor părinte-copil, studiate particularitățile de vârstă și necesitățile speciale ale copilului, programul copilului și a părinților, iar ulterior a fost emisă decizia Comisiei nr. ***** din 20 martie 2024 „Cu privire la stabilirea unui program nou de întrevederi copilului *****, născută la ***** cu tata Trofim Mihai-Marius".

A menționat că, în baza deciziei adoptate copilul urma să se vadă cu tata după cum urmează: 2.1 Întrevederile copilului cu tata vor avea loc în fiecare zi de miercuri în intervalul orelor 19.00-19.30 pe rețelele de socializare; 2.2 Întrevederile copilului cu tata vor avea în I-a săptămână din lună în ziua sâmbătă de la ora 10.00 până duminică de la ora 14.00, în prezența mamei; 2.3 Întrevederile copilului cu tata vor avea în a III-a săptămână din lună în ziua sâmbătă de la ora 10.00 până duminică de la ora 14.00, în lipsa mamei; 2.4 În caz de imposibilitate a prezenței mamei Trofim Cristina la întrevederile copilului ***** cu tata Trofim Mihai-Marius vor fi prezenți buneii materni, Cebotaru Vladimir și Valentina; 2.5 Întrevederile copilului ***** cu tata Trofim Mihai-Marius pot avea loc în prezența buneilor paterni, Trofim Florica-Violeta și Trofim Gheorghe; 2.6 Alte întrevederi a copilului ***** cu tata Trofim Mihai-Marius vor avea loc la înțelegerea cu mama copilului, Trofim Cristina.

Totodată, specialiștii Direcției au recomandat părinților să nu creeze situații de conflict în prezența copilului, precum și să apeleze la serviciile un mediator pentru soluționarea conflictelor prolongate dintre acesta și mama copilului.

În urma investigării situației copilului ***** **autoritatea tutelară a constatat că, nici una din recomandările autorității tutelare nu au fost respectate, ambii părinți încălcând flagrant programul de întrevederi**, situațiile de conflict fiind inițiate și menținute de către ambii părinți în prezența și cu implicarea copilului, iar recomandările specialiștilor Direcției nu au fost respectate.

Autoritatea tutelară a atras atenția asupra faptului că, prin decizia Comisiei nr. ***** din 20 martie 2024 perioada de întrevederi a copilului cu tata a fost formată reieșind din situația copilului, particularitățile de vârstă, regimul și programul de activități a copilului și programul părinților. Au fost consultați ambii părinți privind gradul și posibilitățile de implicare în viața copilului, precum și variantele propuse de aceștia a perioadelor de întrevederi. **Acest program a fost stabilit pe o perioada determinată, până la data de 1 iunie 2024**, pentru ca părinții să aibă posibilitate de a monitoriza copilul în perioada întrevederilor.

De asemenea, părinții au fost informați despre faptul că, autoritatea tutelară nu are atribuția și competența de a asista sau de a asigura respectarea programului de întrevederi cu copilul și conform pct. 10 a deciziei Comisiei pentru protecția copilului în cazul dezacordului cu programul de întrevederi, aceștia fiind în drept să se adreseze cu o cerere de chemare în instanța de judecată.

A subliniat că decizia Direcției pentru protecția drepturilor copilului s. Centru nr. ***** din 20 martie 2024 a fost emisă pe o perioadă determinată reieșind din situația la moment a copilului și în interesul superior al copilului, dar odată cu schimbarea circumstanțelor, schimbarea programului copilului, modificarea programului de muncă

a unuia dintre părinți, părinții sunt în drept să se adreseze către Direcție cu o cerere privind modificarea programului stabilit.

A notat că, la emiterea deciziei Direcția pentru protecția drepturilor copilului s. Centru, în calitate de autoritate tutelară a ținut cont de dreptul copilului de a comunica cu ambii părinți, asigurat prin art. 52 (1) Codul familiei, în continuare deține o poziție obiectivă și neutră în litigiile între părinți, nelimitând drepturile niciunuia dintre părinți, daca nu sunt temeiuri legale pentru acest fapt. (f.d. 141-142)

Soluția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 29 octombrie 2024, s-a admis parțial acțiunea în contencios administrativ depusă de Trofim Cristina către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, cu privire la anularea în parte a actului administrativ.

S-a admis parțial acțiunea în contencios administrativ înaintată de Trofim Mihai-Marius către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, cu privire la anularea în parte a actului administrativ și obligarea autorității publice pârâte să emită act administrativ individual favorabil.

S-a anulat în parte actul administrativ individual – decizia nr. ***** din 20 martie 2024 emisă de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău după cum urmează infra:

S-a anulat parțial pct. 2.2 „Întrevederile copilului cu tata vor avea loc în I-a săptămână din lună în ziua de sâmbătă de la ora 10:00 până duminică de la ora 14:00, în prezența mamei” și anume, în partea dispoziției „în prezența mamei”.

S-a anulat parțial pct. 2.3 „Întrevederile copilului cu tata vor avea loc în III-a săptămână din lună în ziua de sâmbătă de la ora 10:00 până duminică de la ora 14:00, în lipsa mamei” și anume, în partea dispoziției „în lipsa mamei”.

Pretențiile înaintate de Trofim Mihai-Marius către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului s. Centru mun. Chișinău, cu privire la obligarea autorității publice pârâte să emită act administrativ individual favorabil prin care să aprobe întrevederea cu copilul în vacanța de vară și în vacanța de iarnă, s-au declarat inadmisibile în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ al RM.

S-a explicat că, în temeiul art. 64 din Codul familiei și în temeiul art. 208 alin. (3) Cod administrativ, Trofim Mihai-Marius este în drept să depună la Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului s. Centru mun. Chișinău, cerere privind emiterea actului administrativ individual favorabil prin care să aprobe un program de întrevederi cu copilul în vacanța de vară și în vacanța de iarnă.

În rest, pretențiile înaintate de Trofim Cristina către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău cu privire la anularea în parte a actului administrativ și pretențiile înaintate de Trofim Mihai-Marius către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău cu privire la anularea în parte a actului administrativ și obligarea autorității publice pârâte să emită act administrativ individual favorabil, s-au respins ca neîntemeiate.

S-a încasat din contul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău în cadrul Consiliului mun. Chișinău, în beneficiul Cristinei Trofim, IDNP *****, mun. Chișinău, com. Codru, str. *****, suma de 250 (două sute cincizeci) lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, în rest cerințele privind compensarea cheltuielilor de judecată s-au respins.

S-a încasat din contul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău în cadrul Consiliului mun. Chișinău, în beneficiul lui Trofim Mihai-Marius, România, jud. Constanța, Loc. Lumina, str. ***** CNP *****, suma de 250 (două sute cincizeci) lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, în rest cerințele privind compensarea cheltuielilor de judecată s-au respins.

S-a explicat că, hotărârile în fond se motivează în scris în termen de 45 zile lucrătoare de la înregistrarea cererii de apel depuse în termen sau în termen de 45 zile lucrătoare de la depunerea unei cereri de motivare a hotărârii. Cererea de motivare a hotărârii se depune în termenul de decădere de 15 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, în temeiul art. 226 alin. (2) Cod administrativ al RM.

Calea de atac exercitată:

Nefiind de acord parțial cu hotărârea primei instanțe, la 22 noiembrie 2024, Trofim Cristina a declarat apel nemotivat, iar la 26 februarie 2025 și apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 29 octombrie 2024, solicitând casarea parțială a acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea înaintată de Trofim Cristina.

În motivarea cererii de apel, partea apelantă a reiterat motivele invocate în cererea de chemare în judecată, suplimentar a invocat că hotărârea primei instanțe este nefondată și lipsită de temei juridic în partea respingerii acțiunii de contencios administrativ înaintate de Trofim Cristina ca fiind neîntemeiată, fiind caracterizată în partea contestată prin inconsistență și aplicarea eronată a legislației și a circumstanțelor cauzei, totodată, aceasta s-ar baza pe o apreciere incompletă, subiectivă și unilaterală a probelor administrate, cu inversarea lucrurilor, motiv pentru care o consideră susceptibilă de a fi casată în partea contestată pentru următoarele considerente.

Partea apelantă a specificat că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 martie 2022, s-a dispus desfacerea căsătoriei dintre soții, Trofim Cristina și Trofim Mihai-Marius, iar domiciliul minorei, *****, a fost stabilit cu mama, iar ulterior, prin decizia Consiliului pentru protecția drepturilor copilului nr. 5 din 20 iunie 2023, s-a aprobat un grafic de întrevederi al tatălui Trofim Mihai-Marius cu fiica sa, act ce nu a fost contestat de părți.

Apelanta, Trofim Cristina, a precizat că a executat întocmai programul stabilit, în timp ce intimatul Trofim Mihai-Marius l-a ignorat. Cu toate acestea, în baza cererilor ulterioare depuse de Trofim Mihai-Marius și de părinții acestuia prin care s-a solicitat un nou program de întrevederi, Comisia pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru a emis decizia nr. ***** din 20 martie 2024, stabilind un alt grafic de întrevederi cu minora.

A opinat apelanta că, prin adoptarea acestui nou program, Comisia pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru și-a depășit competența, încalcă drepturile sale, precum și interesul superior al minorei.

În drept, partea apelantă și-a întemeiat cererea de apel în baza prevederilor art. 28, 50, 54 din Constituția Republicii Moldova, art. 52, 57^2 , 60, 64 din Codul familiei, art. 209 alin.(1) din Codul administrativ.

Poziția intimatului pe marginea apelului:

Partea intimată și terții au fost notificați despre posibilitatea depunerii referinței cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care își întemeiază opiniile, precum și probele invocate în susținerea acesteia. Cu toate acestea, intimatul și terții nu și-au exercitat dreptul de a se expune asupra cererii de apel printr-o referință.

Admisibilitatea apelului:

Potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului, la 12 martie 2026, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cauza de contencios administrativ a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, în mod automat-aleatoriu judecătorului raportor Bagrin Lucia.

În conformitate cu prevederile art. 236 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului.

Potrivit art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanţei de apel.

Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost pronunțat public la 29 octombrie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 22 noiembrie 2024 (f.d. 166) cu respectarea termenului legal de depunere a apelului.

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată.

În speță, hotărârea motivată a fost notificată reprezentantului apelantului, la 29 ianuarie 2025, iar motivarea apelului a fost depusă la 26 februarie 2025, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

În astfel de circumstanțe, în temeiul reglementărilor prevăzute la art. 232-233, 236 și 241 din Codul administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a cererii de apel în cauză, motiv din care se purcede la examinarea apelului în fond.

Argumentele părților în cadrul judecării apelului:

Reprezentantul apelantei, Trofim Cristina avocatul, Verejeanu Igor, în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, a susținut apelul în sensul declarat.

Reprezentantul intimatei, Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru mun. Chișinău, fiind legal citat cu privire la timpul și locul examinării cauzei, nu s-a prezentat, din care considerente, Completul judiciar, conducându-se de prevederile art. 239 alin. (2) din Codul administrativ, a dispus examinarea cauzei în lipsa intimatei.

Terțul, Trofim Mihai-Marius, în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, fiind legal citat cu privire la timpul și locul examinării cauzei, nu s-a prezentat, din care considerente, Completul judiciar, conducându-se de prevederile art. 239 alin. (2) din Codul administrativ, a dispus examinarea cauzei în lipsa terțului.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind explicațiile reprezentantului apelantei, analizând normele procesuale și starea de fapt constatată în privința cererii de apel, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că apelul este admisibil pentru examinare, dar neîntemeiat, motiv pentru care se impune respingerea cererii de apel, din următoarele considerente.

Cu referire la admisibilitatea acțiunii în contenciosul administrativ:

Potrivit art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Dispoziția art. 39 Cod administrativ prevede că, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Corespunzător art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Norma art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ stipulează că, actele administrative individuale pot fi acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații,

sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Instanța de apel statuează că, actul administrativ individual - decizia Comisiei pentru protecția copilului în cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru nr. ***** din 20 martie 2024, în partea contestată (pct. 2.2 și pct. 2.3), constituie act defavorabil apelantei, întrucât prin actul respectiv i-au fost afectate drepturile și interesele legitime în calitate de părinte, fiindu-i impuse anumite restricții sau obligații nejustificate cu privire la exercitarea drepturilor părintești.

Din analiza actului administrativ contestat, reieșind din solicitările înaintate, se atestă că acțiunea dedusă judecății este una în contestare, rezultând din prevederile art. 206 Cod administrativ.

Completul judiciar atestă că Trofim Cristina este subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, a depus acțiunea în termen, iar acțiunea depusă nu este exceptată de la controlul judiciar, prin urmare, motive de inadmisibilitate a acțiunii în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) Cod administrativ, la caz nu sunt, din care considerente, acțiunea este admisibilă și pe cale de consecință se va purcede la examinarea pe fond a acesteia.

Cu referire la fondul acțiunii:

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, „*examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: respinge apelul*”.

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169-171.

Potrivit art. 219 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, „*instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces*”.

În acord cu prevederile art. 225 alin. (1) - (2) din Codul administrativ, „*instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege*”.

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară

(*HirroBalani v. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

Instanța de apel menționează că art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În opinia Completului judiciar, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate și a adoptat o hotărâre bazată pe materialul probator administrat și legislația în vigoare, asigurându-se că toate aspectele relevante au fost analizate cu rigurozitate.

Materialele cauzelor conexate și ale dosarelor administrative atestă că, la *****, în familia soților Trofim Mihai-Marius, cetățean al României (CNP *****) și Trofim Cristina, cetățeană a Republicii Moldova (IDNP *****), s-a născut minora *****, calitatea de părinți a acestora fiind atestată prin extrasul din certificatul de naștere nr. *****. Sub aspectul vârstei copilului, instanța constată că minora avea 6 ani la data examinării cauzei în fond și vârsta de 7 ani la momentul judecării apelului. (f.d. 10)

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 2-337/2022 din 10 martie 2022 (f.d. 12), menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 3 noiembrie 2022 (f.d. 13-23), s-a desfăcut căsătoria încheiată între Trofim Cristina și Trofim Mihai-Marius la 28 octombrie 2017, **s-a stabilit domiciliul copilului minor, *****, născută la *****, cu mama, Trofim Cristina**, s-a încasat de la Trofim Mihai-Marius în folosul Cristinei Trofim pensia de întreținere a copilului minor *****, născută la *****, în mărime de 2 500 de lei lunar, începând cu 5 ianuarie 2022 și până la atingerea majoratului de către copil. (f.d.12-23)

Conform certificatului de divorț eliberat la 11 iulie 2023, s-a confirmat înregistrarea desfacerii căsătoriei dintre Trofim Cristina și Trofim Mihai-Marius. (f.d. 24)

Prin sentința Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni din 16 noiembrie 2022, *Trofim Mihai-Marius a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal și* în baza acestei norme, cu aplicarea prevederilor art. 364[1] pct. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 650 u.c., ceea ce constituie 32 500 de lei. Concomitent, Trofim Mihai-Marius a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de *art. 312 alin.*

(2) lit. a) Cod penal și în baza acestei norme cu aplicarea prevederilor art. 364[1] pct. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 650 u.c., ceea ce constituie 32 500 de lei. În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, i s-a stabilit lui Trofim Mihai-Marius pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, pedeapsă definitivă sub formă de amendă în mărime de 1200 u.c., ceea ce constituie 60 000 de lei, fără privarea de dreptul de a exercita anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate. (f.d. 51-58)

Prin decizia Consiliului pentru protecția drepturilor copilului în cadrul Primăriei orașului Codru nr. 05 din 20 iunie 2023, a fost examinată cererea depusă de Trofim Mihai-Marius privind stabilirea programului de întrevederi cu copilul *****, născută la ***** și **aprobat programul de întrevederi** dintre tatăl, Trofim Mihai-Marius cu copilul, *****, născută la ***** după cum urmează: în fiecare a I-a și a III-a săptămână din lună, în ziua de sâmbătă și duminică, în intervalul 10:00-19:00, în prezența mamei, Trofim Cristina, pentru o perioadă determinată, **până la 31 decembrie 2023**. (f.d. 25-26).

La **7 februarie 2024, Trofim Mihai-Marius a depus cerere privind reexaminarea programului de întrevederi cu copilul** *****, născută la *****, stabilit de către Consiliul pentru protecția drepturilor copilului Primăria Codru în baza procesului-verbal nr. 05 din 20 iunie 2023, context în care, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, cererea a fost remisă după competență Direcției pentru protecția drepturilor copilului Centru mun. Chișinău, cererea fiind înregistrată și inițiată procedura administrativă, cu anunțarea părților în această privință. (f.d. 27-29)

La 20 martie 2024, Comisia pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru a emis decizia nr. ***** cu privire la stabilirea unui **program nou de întrevederi** copilului, *****, născută la ***** cu tata Trofim Mihai-Marius" în temeiul căreia a decis:

1. Se atenționează părțile asupra inadmisibilității nerespectării drepturilor copilului la comunicarea cu ambii părinți și membrii familiei lărgite conform art. 52 din Codul Familiei al Republicii Moldova;

2. Ținând cont de situația copilului, ***** se aprobă aprobat următoarea variantă a programului de întrevederi a copilului cu tata Trofim Mihai-Marius:

2.1 întrevederile copilului cu tata vor avea loc în fiecare zi de miercuri în intervalul orelor 19.00-19.30 pe rețelele de socializare;

2.2 întrevederile copilului cu tata vor avea în I-a săptămână din lună în ziua sâmbătă de la ora 10:00 până duminică de la ora 14:00, în prezența mamei;

2.3 întrevederile copilului cu tata vor avea în a III-a săptămână din lună în ziua sâmbătă de la ora 10:00 până duminică de la ora 14:00 în lipsa mamei;

2.4 în caz de imposibilitate a prezenței mamei, Trofim Cristina la întrevederile copilului ***** cu tata, Trofim Mihai-Marius vor fi prezenți buneii materni, Cebotaru Vladimir și Valentina.

2.5 întrevederile copilului, ***** cu tata, Trofim Mihai-Marius, pot avea loc în prezența buneilor paterni, Trofim Florica-Violeta și Trofim Gheorghe;

2.6 alte întrevederi a copilului ***** cu tata, Trofim Mihai-Marius, vor avea loc la înțelegerea cu mama copilului, Trofim Cristina;

3. Se obligă tata, Trofim Mihai-Marius, să ia în considerație dorința și starea copilului, *****, în ziua întrevederilor, cu informarea mamei, Trofim Cristina;

4. în perioada întrevederilor tata, Trofim Mihai-Marius să asigure și să respecte regimul și programul de activități a copilului, *****;

5. Se atrage atenția tatălui, Trofim Mihai-Marius că poartă responsabilitate pentru viața și securitatea copilului, *****, pe perioada întrevederilor respectând regulile de alimentare și de igienă. Să petreacă timp eficient cu copilul, evitând discuții neadecvate vârstei copilului și a elementelor de montare a copilului contra mamei ,Trofim Cristina;

6. Se atenționează mama, Trofim Cristina să faciliteze întrevederile tatălui, Trofim Mihai-Marius cu copilul ***** și să nu pună impedimente în acest sens, decât în cazurile când comportamentul tatălui ar fi în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică și psihică.

7. În caz de imposibilitate a respectării programului de întrevederi, părțile sunt obligate să se anunțe din timp (minim 1 zi) despre acest fapt.

8. Se atenționează mama, Trofim Cristina și tata, Trofim Mihai-Marius să nu creeze situații de conflict în prezența copilului, să se comporte respectuos unul cu altul, inclusiv cu copilul astfel ca să nu pericliteze echilibrul psihic a acestuia.

9. **Acest program de întrevederi este valabil până la 1 iunie 2024**".

10. Se aduce la cunoștința părinților, că în cazul dezacordului prezentei decizii, aceasta *este susceptibilă atacării pe calea judiciară în termen de 30 de zile* de la data recepționării în condițiile art. 209 Cod administrativ nr. 116 din 19 iulie 2018, la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, str. Kiev 3. (f.d. 30-31)

Nefiind de acord parțial cu actul administrativ emis de autoritatea publică, la 5 aprilie 2024, Trofim Cristina a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Direcției Generale pentru Protecția Drepturilor Copilului a Consiliului municipal Chișinău, persoană terță, Trofim Mihai-Marius cu privire la anularea actului administrativ și anume, anularea pct. 2.2 și pct. 2.3 din decizia Comisiei pentru protecția copilului în cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru nr. ***** din 20 martie 2024, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, **la 16 aprilie 2024, Trofim Mihai-Marius**, prin intermediul avocatului Pascal Veronica, **s-a adresat instanței de judecată cu acțiune în contencios administrativ** către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru mun. Chișinău, terț Trofim Cristina prin care a solicitat obligarea Direcției Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului s. Centru mun. Chișinău să adopte avizul-concluzie privind graficul de întrevederi cu fiica minoră *****, născută la ***** până la vârsta de 14 ani, aprobarea întrevederilor cu copilul 2 zile pe săptămână de la ora 10.00 și până duminică la ora 14.00, în vacanța de iarnă de la 27 decembrie până la 5 ianuarie la domiciliul tatălui, în vacanța de vară de la 15 iulie până la 15 august la domiciliul tatălui, precum și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 1-5)

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, nr.3-2022/2024 din 16 septembrie 2024, s-a dispus **conexarea cauzei de contencios administrativ** intentate la

acțiunea în contencios administrativ **înaintată de Trofim Mihai-Marius** către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru mun. Chișinău, terț Trofim Cristina privind anularea în parte a deciziei nr. ***** din 20 martie 2024 și alte pretenții subsecvente, dosarul nr. 3-2351/2024 (PIGD 2-24042094- 12-3-16042024) **cu cauza de contencios administrativ** intentată la acțiunea în contencios administrativ **înaintată de Trofim Cristina** către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, persoană terță Trofim Mihai-Marius, cu privire la anularea actului administrativ și anume, anularea pct. 2.2 și pct. 2.3 din decizia Comisiei pentru protecția copilului în cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru nr. ***** din 20 martie 2024 și alte pretenții subsecvente, într-o procedură unică - dosar nr. 3-2022/2024 (PIGD nr. 2-24037879-12-3- 05042024). (f.d. 121-123, Vol. I)

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 29 octombrie 2024, s-a admis parțial acțiunea în contencios administrativ depusă de Trofim Cristina către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, cu privire la anularea în parte a actului administrativ.

S-a admis parțial acțiunea în contencios administrativ înaintată de Trofim Mihai-Marius către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, cu privire la anularea în parte a actului administrativ și obligarea autorității publice pârâte să emită act administrativ individual favorabil.

S-a anulat în parte actul administrativ individual – decizia nr. ***** din 20 martie 2024 emisă de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău după cum urmează infra:

S-a anulat parțial pct. 2.2 „Întrevederile copilului cu tata vor avea loc în I-a săptămână din lună în ziua de sâmbătă de la ora 10:00 până duminică de la ora 14:00, în prezența mamei” și anume, în partea dispoziției „în prezența mamei”.

S-a anulat parțial pct. 2.3 „Întrevederile copilului cu tata vor avea loc în III-a săptămână din lună în ziua de sâmbătă de la ora 10:00 până duminică de la ora 14:00, în lipsa mamei” și anume, în partea dispoziției „în lipsa mamei”.

Pretențiile înaintate de Trofim Mihai-Marius către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului s. Centru mun. Chișinău, cu privire la obligarea autorității publice pârâte să emită act administrativ individual favorabil prin care să aprobe întrevederea cu copilul în vacanța de vară și în vacanța de iarnă, s-au declarat inadmisibile în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ al RM.

S-a explicat că, în temeiul art. 64 din Codul familiei și în temeiul art. 208 alin. (3) Cod administrativ, Trofim Mihai-Marius este în drept să depună la Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, cerere privind emiterea actului administrativ individual favorabil prin care să aprobe un program de întrevederi cu copilul în vacanța de vară și în vacanța de iarnă.

În rest, pretențiile înaintate de Trofim Cristina către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău cu privire la anularea în parte a actului administrativ și pretențiile înaintate de Trofim Mihai-Marius către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău cu privire la

anularea în parte a actului administrativ și obligarea autorității publice pârâte să emită act administrativ individual favorabil, s-au respins ca neîntemeiate.

S-a încasat din contul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău în cadrul Consiliului mun. Chișinău, în beneficiul Cristinei Trofim, IDNP *****, mun. Chișinău, com. Codru, str. *****, suma de 250 (două sute cincizeci) lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, în rest cerințele privind compensarea cheltuielilor de judecată s-au respins.

S-a încasat din contul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău în cadrul Consiliului mun. Chișinău, în beneficiul lui Trofim Mihai-Marius, România, jud. Constanța, Loc. Lumina, str. ***** CNP *****, suma de 250 (două sute cincizeci) lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, în rest cerințele privind compensarea cheltuielilor de judecată s-au respins.

S-a explicat că, hotărârile în fond se motivează în scris în termen de 45 zile lucrătoare de la înregistrarea cererii de apel depuse în termen sau în termen de 45 zile lucrătoare de la depunerea unei cereri de motivare a hotărârii. Cererea de motivare a hotărârii se depune în termenul de decădere de 15 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, în temeiul art. 226 alin. (2) Cod administrativ al RM.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 22 noiembrie 2024, Trofim Cristina a declarat apel nemotivat, iar la 26 februarie 2025 și apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 29 octombrie 2024, solicitând casarea parțială a acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea înaintată de Trofim Cristina.

Verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile legale aplicabile la caz și criticile aduse în apel, Completul judiciar consideră ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond privind temeinicia parțială a acțiunii formulate de Trofim Cristina, soluția fondului având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită.

În sprijinul poziției exprimate, Completul judiciar reiterează că obiectul litigiului îl constituie contestarea parțială a deciziei nr. ***** din 20 martie 2024, emisă de Comisia pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, prin care s-a aprobat un nou program de întrevederi copilului, *****, născută la ***** cu tata Trofim Mihai-Marius.

Sub acest aspect, instanța de apel reține că ambii părinți Trofim Cristina și Trofim Mihai-Marius au supus controlului de legalitate al instanței de contencios administrativ decizia susmenționată.

Astfel, la 5 aprilie 2024, Trofim Cristina a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Direcției Generale pentru Protecția Drepturilor Copilului a Consiliului municipal Chișinău, persoană terță, Trofim Mihai-Marius prin care a solicitat anularea pct. 2.2 și pct. 2.3 din decizia Comisiei pentru protecția copilului în cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru nr. ***** din 20 martie 2024, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, la 16 aprilie 2024, Trofim Mihai-Marius, prin intermediul avocatului Pascal Veronica, s-a adresat instanței de judecată cu acțiune în contencios administrativ către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru mun. Chișinău, terț Trofim Cristina prin care a solicitat obligarea Direcției Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului s. Centru mun. Chișinău să adopte avizul-concluzie privind graficul de întrevederi cu fiica minoră *****, născută la ***** până la vârsta de 14 ani, aprobarea întrevederilor cu copilul 2 zile pe săptămână de la ora 10.00 și până duminică la ora 14.00, în vacanța de iarnă de la 27 decembrie până la 5 ianuarie la domiciliul tatălui, în vacanța de vară de la 15 iulie până la 15 august la domiciliul tatălui, precum și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 1-5).

Verificând legalitatea actului contestat, Colegiul judiciar relevă că decizia nr. ***** din 20 martie 2024 a fost supusă unui control de legalitate riguros de către instanța de fond, care a apreciat întemeiat necesitatea anulării parțiale a condiționărilor de prezență și lipsă a mamei stabilite la punctele 2.2 și 2.3 a deciziei nr. ***** din 20 martie 2024, or, impunerea prezenței fizice obligatorii a mamei la întrevederile dintre tată și minoră, combinată cu interpretarea oferită de autoritatea pârâtă în sensul coabitării sau înnoptării comune în același spațiu pe durata weekendului, transformă măsura administrativă într-o ingerință nejustificată în viața privată și de familie a reclamantei/apelante Trofim Cristina.

Așadar, o astfel de cerință contravine direct exigențelor fundamentale consacrate de art. 8 CEDO (***dreptul la respectarea vieții private și de familie***), *care garantează că: „orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private şi de familie, a domiciliului său şi a corespondenței sale.* ***Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acesta este prevăzut de lege*** *şi constituie, într-o societate democratică, o măsură necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protecția sănătății, a moralei, a drepturilor şi a libertăților altora.”*

Totodată, măsura impusă de autoritatea pârâtă încalcă în mod vădit și dispozițiile art. 28 din Constituția Republicii Moldova, ce statuează imperativ că, „*statul respectă și ocrotește viața intimă, familială și privată.”*

Pe de altă parte, condiționarea prevăzută la pct. 2.3 din decizia nr. ***** din 20 martie 2024 („în lipsa mamei”) constituie la fel o eroare a autorității tutelare, or, o astfel de restricție rigidă ignoră cu desăvârșire circumstanțele de fapt atestate de materialul probator din dosar, care relevă starea psiho-emoțională instabilă, impulsivitatea și conduita necorespunzătoare a tatălui, ce rezultă neîndoielnic din corespondența purtată pe rețelele de socializare, în cadrul căreia Trofim Mihai-Marius formulează afirmații alarmante cu caracter auto-destructiv (*„dacă vedeți ce e în sufletul meu rămâneți cu traume pe viață... cât de curând mor eu, asta o simt pentru că nu văd viitor fără ele și nu mă ajută deloc cu nimic”*), scrisorile de la dosarul administrativ, prin care acesta recunoaște comiterea unor acțiuni impulsive (*„eu săptămâna trecută am făcut un gest necugetat care la vremea respectivă părea o idee bună...”* (f.d. 21 dosar administrativ), manifestă idei auto-destructive (*„mă simt ca și cum aș fi într-o cameră care toți pereții*

se strâng ușor către mine până mă vor strivi... cât de curând mor eu, asta o simț pentru că nu văd viitor fără ele...”) și recunoaște verbalizarea unor amenințări cu moartea la adresa Cristinei Trofim (*„mă condamni că am zis că te omor la nervi când m-ai amenințat că destrami familia...”* (f.d. 22 dosar administrativ), antecedentele penale confirmate prin sentința penală a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni din 16 noiembrie 2022 (f.d. 51-58) pentru înscenarea unei infracțiuni (art. 311/312 Cod penal), precum și fotografiile anexate la dosar din care rezultă o lipsă evidentă de atenție și supraveghere din partea lui Trofim Mihai-Marius: într-o imagine intimatul stă cu picioarele pe masă privind la calculator, în altele doarme dezgolit pe mijlocul patului lângă fiica sa minoră în timp ce copilul este surprins într-un colț al patului, iar în celelalte imagini apar detalii similare, minora fiind lăsată să mănânce fără asistare sau să se joace izolată. (f.d. 59-62, 104)

Într-un asemenea context, înlăturarea absolută a posibilității mamei de a fi prezentă la întrevederi lipsește copilul minor de un element esențial de protecție fizică și de siguranță emoțională.

Corespunzător, aprecierea ingerinței prin prisma jurisprudenței CtEDO și aplicarea triplului test de proporționalitate (legalitate, scop legitim și necesitate/proporționalitate într-o societate democratică) confirmă netemeinicia și caracterul excesiv al punctelor 2.2 și 2.3 ale deciziei nr. ***** din 20 martie 2024 în partea dispozițiilor „în prezența mamei” și „în lipsa mamei” anulate de către instanța de fond din actul administrativ.

Sub *aspectul legalității*, deși autoritatea tutelară este investită cu atribuții de reglementare a programului de întrevederi, cadrul normativ în materie de protecție a familiei nu oferă un temei legal pentru a impune coabitarea forțată ori înnoptarea comună a foștilor soți în același spațiu locativ. Totodată, legea nu permite stabilirea unor interdicții rigide de prezență a părintelui la al cărui domiciliu a fost stabilită minora („în lipsa mamei”), ignorând existența unui pericol concret, probat în instanță.

Sub *aspectul scopului legitim*, dacă facilitarea contactului dintre copil și tată reprezintă un deziderat legal, obligarea mamei la o prezență continuă pe durata weekendului depășește scopul de protecție a minorei, transformându-se într-o intruziune nejustificată în autonomia sa personală. În mod simetric, impunerea categorică a sintagmei „în lipsa mamei” deturnează măsura de la scopul său firesc de ocrotire, ignorând riscurile majore derivate din conduita deviantă a tatălui, astfel cum au fost constatate supra prin mijloacele de probă administrate.

Sub *aspectul necesității și proporționalității într-o societate democratică*, măsura administrativă eșuează în a menține un echilibru just între interesele concurențiale, or, pe de o parte, obligarea mamei de a asista neîntrerupt sau de a găzdui/înnopta alături de fostul soț lezează grav intimitatea acesteia, iar pe de altă parte, interdicția absolută ca mama să lase minora vulnerabilă și fără protecție în fața unui părinte cu un istoric comportamental vădit riscant, ceea ce contravine în mod flagrant interesului superior al copilului.

În acest context, Colegiul judiciar reține dispozițiile art. 3 alin. (1) al Convenției Internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989 de la New York, conform cărora în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții

publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

În acord cu art. 18 alin. (1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după **interesul superior al copilului**.

Art. 8 alin.(1) din Legea nr. 370 din 30 noiembrie 2023 privind drepturile copilului, statuează că, fiecare copil are dreptul să locuiască într-o familie, să își cunoască părinții, să beneficieze de grija lor și să coabiteze cu aceștia. (2) Răspunderea pentru creșterea copilului și pentru asigurarea dezvoltării acestuia le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților legali/responsabililor legali ai acestuia. Ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea, educarea și întreținerea copilului. (3) Statul întreprinde măsurile necesare în vederea susținerii reprezentanților legali/responsabililor legali ai copiilor în exercitarea obligațiilor lor. (4) Statul asigură ca niciun copil să nu fie separat de familia sa împotriva voinței lui, cu excepția cazurilor în care despărțirea de un părinte sau de ambii părinți este necesară în interesul superior al copilului. (5) *Copilul are dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu părinții*, *rudele* și cu alte persoane față de care a dezvoltat legături de atașament, *în cazul în care acest lucru nu contravine interesului superior al copilului.* (6) Reprezentantul legal/responsabilul legal al copilului nu poate împiedica relațiile personale ale copilului cu bunicii, cu frații și surorile sau cu alte persoane apropiate copilului, cu excepția cazurilor în care comunicarea copilului cu rudele contravine interesului superior al acestuia.

Potrivit art. 9 alin. (1) din Legea nr. 370 din 30 noiembrie 2023 privind drepturile copilului, copilul separat de un părinte sau de ambii părinți are dreptul să întrețină relații personale și contacte directe regulate cu cei doi părinți ai săi, *dacă aceasta nu contravine intereselor lui.*

În virtutea art. 52 alin.(1)-(3) din Codul familiei, copilul are dreptul să comunice cu ambii părinţi, cu buneii, fraţii, surorile şi cu celelalte rude. Desfacerea căsătoriei părinţilor, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează drepturile copilului. În cazul cînd părinţii au domiciliul separat, copilul are dreptul să comunice cu fiecare dintre ei. (2) Copilul aflat în situaţii extreme (reţinere, arest etc.) are dreptul să ia legătura cu părinţii sau cu alte rude în modul stabilit. Dacă nu este posibil de a contacta părinţii sau rudele copilului, va fi anunţată imediat autoritatea tutelară locală. (3) În cazul copiilor cărora li s-a stabilit statut de copil rămas temporar fără ocrotire părintească, conform prevederilor art. 14 alin. (1) lit. c) și f) din Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, la solicitarea copilului sau a părintelui/părinților (cu acordul copilului), autoritatea tutelară teritorială asigură vizitarea trimestrială a părintelui/părinților de

către copil, dacă în privința părintelui/părinților nu se află în derulare procese judiciare privind decăderea din drepturile părintești.

Conform dispozițiilor art. art. 53 alin. (1)-(2^1) din Codul familiei, copilului i se garantează apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime. (2) Apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale copilului se asigură de părinţi sau persoanele care îi înlocuiesc, iar în cazurile prevăzute de lege-de autoritatea tutelară locală/teritorială sau de alte organe abilitate. Părinţii poartă răspundere, prevăzută de legislaţie, pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligaţiilor de îngrijire şi educaţie a copilului. (2^1) Apărarea drepturilor și intereselor legitime ale copilului ai cărui părinte/părinți sunt minori, se asigură de către părinții sau alți reprezentanți legali ai părinților minori.

În acord cu art. 54 din Codul familiei, copilul are dreptul să-şi exprime opinia la soluţionarea în familie a problemelor care îi ating interesele şi să fie audiat în cursul dezbaterilor judiciare sau administrative. De opinia copilului se ţine cont în mod obligatoriu, în conformitate cu vârsta și gradul său de maturitate, dacă aceasta nu contravine intereselor copilului.

Norma cuprinsă la art. 64 alin.(1)- (2^1) din Codul familiei, statuează că, părintele care locuieşte împreună cu copilul nu are dreptul să împiedice contactul dintre copil şi celălalt părinte care locuieşte separat, cu excepţia cazurilor cînd comportamentul acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică şi psihică. (2) Părinţii au dreptul să încheie un acord privind exercitarea drepturilor părinteşti de către părintele care locuieşte separat de copil. Litigiile apărute se soluționează de către autoritatea tutelară teritorială, care stabilește un program de întrevederi, iar decizia acesteia poate fi atacată în instanţa judecătorească, care va emite hotărîrea respectivă. Părinţii pot, din iniţiativă proprie sau la recomandarea autorităţii tutelare teritoriale, să se adreseze unui mediator pentru soluționarea litigiului. (2^1) La stabilirea programului de întrevederi se ține cont de atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați și surori, de vârsta copilului și frecventarea studiilor/participarea la activități extrașcolare de către acesta, de calitățile morale ale părinților, de relațiile dintre copil și fiecare părinte, de proximitatea domiciliului părintelui care locuiește separat de copil, astfel încât drepturile părintești să fie exercitate într-un mod echitabil.

Principiile relevante cu privire la obligația pozitivă a statului în temeiul art. 8 din Convenție, în cauzele privind respectarea dreptului de contact, au fost rezumate în *cauzele K.B. și alții c Croația* (nr. 36216/13, §§ 142-44,14 martie 2017) *și Pisică (§§ 63-66).*

Pe de altă parte, în acord cu art. 16 alin. (1)-(2) din Codul administrativ, „*dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. (2) Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.”*

Astfel, deși autoritatea tutelară beneficiază de un drept discreționar în configurarea programului de întrevederi, drept definit de art. 16 alin. (1) din Codul administrativ, ca

posibilitate de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii, exercitarea acestei prerogative nu are un caracter absolut, fiind îngrădit de lege.

Or, conform art. 21 alin.(1)-(3) din Codul administrativ, „*autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.(2) Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. (3) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.”*

Prin urmare, limita dreptului discreționar al autorității tutelare este trasată de imperativul ca orice măsură dispusă să fie necesară, proporțională și subordonată exclusiv protecției copilului, iar nu impunerii unor obligații excesive ori lipsite de suport normativ în sarcina unuia dintre părinți.

Din interpretarea sistemică a acestui cadru normativ național și internațional rezultă cu claritate că exercitarea dreptului părintelui de a menține legături personale cu copilul său nu are un caracter absolut, fiind în mod permanent subordonată imperativului ocrotirii interesului superior al minorului și garantării securității sale fizice și psihice.

Așadar, garanția legală consacrată de art. 64 din Codul familiei, ce permite părintelui separat obținerea unui grafic de întrevederi și supunerea actului administrativ controlului de legalitate, atribuie instanței de judecată rolul de a verifica dacă autoritatea s-a menținut în limitele dreptului discreționar sau dacă a depășit aceste limite prin măsuri arbitrare ori disproporționate.

Or, potrivit art. 29 alin.(1)-(2) Cod administrativ, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. (2) O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă.

În speță, autoritatea trebuia să stabilească dacă: măsura (graficul de întrevederi) este adecvată, este necesară, este proporțională cu scopul urmărit.

Raportând aceste exigențe la circumstanțele cauzei, Colegiul judiciar reține că autoritatea pârâtă, deși investită cu prerogativa legală de a stabili un program de întrevederi, prin introducerea condiționărilor rigidizante „în prezența mamei” (pct. 2.2) și „în lipsa mamei” (pct. 2.3), a depășit limitele legale ale dreptului discreționar, or, prin aceste sintagme s-a impus o sarcină disproporționată asupra mamei și s-a expus minora la riscuri neevaluate corespunzător, fiind deturnat scopul de ocrotire acordat prin lege.

Din aceste raționamente, Colegiul judiciar atestă că instanța de fond a pronunțat o hotărâre pe deplin întemeiată atunci când a admis în parte acțiunea reclamantei Trofim Cristina, dispunând anularea parțială a deciziei nr. ***** din 20 martie 2024 doar sub aspectul celor două sintagme viciate, menținând în rest componentele legale ale actului administrativ (inclusiv stabilirea de principiu a orelor de întrevedere și măsurile de conduită impuse de la punctele 3–8), or, anularea integrală a punctelor menționate ar fi echivalat cu desființarea retroactivă a însuși temeiului legal al întrevederilor derulate în

perioada de valabilitate a graficului (20 martie – 1 iunie 2024), generând un vid juridic nejustificat pentru intervalul în care actul administrativ a produs efecte juridice.

În același timp, Colegiul judiciar constată că, autoritatea publică a stabilit un termen determinat de acțiune a graficului de întrevederi, luând în considerație circumstanțele stabilite la data desfășurării procedurii administrative, reieșind din situația la moment a copilului și în interesul superior al copilului, dar odată cu schimbarea circumstanțelor, schimbarea programului copilului, modificarea programului de muncă a unuia dintre părinți, părinții sunt în drept să se adreseze către Direcție cu o cerere privind modificarea programului stabilit.

Completul judiciar atestă și că, la baza actului administrativ adoptat de autoritatea tutelară teritorială, a stat inclusiv **nota informativă** privind situația copilului minor, întocmită la 19 martie 2024 de către specialistul în protecția drepturilor copilului, Catîrău Cristina, care au determinat autoritatea publică pârâtă să facă recomandări și să oblige părinții, potrivit punctelor 3-8 din decizie, la acțiune, fie să se abțină de la acțiune, în ambele cazuri în interesul superior al copilului, *****. (f.d. 97-98, 32-33)

Dintr-o altă perspectivă, Colegiul judiciar reține că **decizia autorității tutelare nr. ***** din 20 martie 2024 a avut un caracter eminamente provizoriu**, **fiind emisă pe termen determinat**, cu o aplicabilitate expres limitată în timp **până la 1 iunie 2024**.

Sub acest aspect, **la momentul examinării prezentei cauze în ordine de apel**, **termenul de valabilitate al graficului temporar era deja expirat**, iar actul administrativ contestat a devenit caduc și lipsit de efecte juridice pentru viitor, ca urmare a consumării integrale a substanței sale temporale.

Corespunzător, acest act nu mai poate face obiectul unei reconfigurări sau modificări pentru perioada ulterioară datei de 1 iunie 2024, împrejurare în care criticile apelantei vizând reformatarea programului de întrevederi în baza deciziei expirate se dovedesc a fi lipsite de obiect și irelevante.

Totuși, menținerea efectelor deciziei pentru perioada în care a fost în vigoare este pe deplin justificată, având în vedere că o anulare retroactivă ar fi lipsit de temei juridic toate întrevederile consumate în mod legitim în intervalul martie – iunie 2024, deși autoritatea pârâtă a acționat parțial în limita competențelor și în interesul copilului.

Referitor la acțiunea în contencios administrativ formulată de tatăl, Trofim Mihai-Marius, prin care s-a solicitat obligarea autorității pârâte la emiterea unui act administrativ individual favorabil privind aprobarea unui program extins de întrevederi până la împlinirea vârstei de 14 ani a minorei ***** (inclusiv 2 zile pe săptămână cu înnoptare și preluarea copilului în vacanțele de iarnă și de vară la domiciliul tatălui din România), Colegiul judiciar constată că prima instanță a pronunțat o soluție legală și întemeiată, apreciind corect caracterul parțial inadmisibil și parțial neîntemeiat al acestor pretenții.

Sub aspectul cerințelor privind aprobarea graficului de întrevederi pentru vacanțele de vară și de iarnă, Colegiul confirmă soluția de declarare a acestora ca inadmisibile în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ. Or, în materia contenciosului administrativ (art. 208 Cod administrativ), instanța de judecată nu se

poate substitui autorității publice pentru a dispune acordarea unui drept sau emiterea unui act favorabil în lipsa parcurgerii procedurii administrative prealabile directe în fața autorității competente, întrucât decizia nr. ***** din 20 martie 2024 a vizat exclusiv un program provizoriu, iar cerințele tatălui privind vacanțele nu au făcut obiectul unei examinări prealabile de către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, fiind corect îndrumat să depună o cerere distinctă în acest sens în temeiul art. 64 din Codul familiei.

Colegiu menține hotărârea primei instanțe și în partea respingerii pretenției de extindere a programului săptămânal până la vârsta de 14 ani la domiciliul tatălui din România, or, extinderea programului în forma solicitată de tată ignoră vârsta fragedă a minorei ***** (născută la *****), starea de tensiune și climatul conflictual acut dintre părinți, precum și riscurile majore de securitate și de dezvoltare psiho-emoțională a copilului.

Totodată, din probele administrate în cauză (f.d. 59-62, 104), inclusiv sentința penală a Judecătoriei Hâncești din 16 noiembrie 2022, rezultă existența unor elemente de instabilitate comportamentală din partea tatălui, care impun o abordare de maximă precauție. Stabilirea unui program pe termen lung cu deplasare transfrontalieră a copilului nu poate fi dispusă pe calea modificării judiciare a unui act administrativ provizoriu expirat, ci necesită o evaluare complexă, riguroasă și actualizată a capacităților parentale și a climatului de siguranță de către autoritatea tutelară teritorială competentă.

Așadar, soluția primei instanțe de admitere parțială a acțiunii reclamantei Trofim Cristina (prin eliminarea condiționărilor viciate) și de respingere/declarare ca inadmisibilă a cererilor tatălui Trofim Mihai-Marius rezultă dintr-o analiză judicioasă a probatoriului și aplicarea corectă a normelor de drept material și procesual.

Subsecvent, Colegiul menține hotărârea primei instanțe și în privința cheltuielilor de judecată, or soarta cerinței auxiliare poartă soarta cerinței principale. (art. 94 CPC).

Astfel, Completul judiciar concluzionează că prima instanța a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristice raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic, creând participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiunilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptul la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

În consecință, Completul judiciar apreciază cu certitudine caracterul formal al alegațiilor părții apelante, care nu generează opozabilitate instanței atât timp cât aceste alegații nu au fost confirmate prin probe relevante și admisibile, astfel în viziunea Completului judiciar, toate argumentele și afirmațiile invocate de către partea apelantă, citate *supra*, sunt vădit lipsite de suport juridic, instanța de apel apreciindu-le ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.

Sintetizând cele detaliate mai sus, statuând cu certitudine că argumentele părții apelante sunt neîntemeiate, iar hotărârea instanței de fond este legală și întemeiată, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de

Apel Centru conchide asupra respingerii apelului declarat de Trofim Cristina, cu menținerea fără modificări a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 29 octombrie 2024.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a), alin. (3) din Codul administrativ și art. 389-390 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

D E C I D E :

Se respinge apelul declarat de Trofim Cristina.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 29 octombrie 2024.

Decizia este executorie de la emitere, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție. Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Preşedintele completului, judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii Cașcaval Andrei

Bagrin Lucia